

**Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»**

**Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра управління освітнього менеджменту та публічного управління**

О.О. Долженков, Н.М. Черненко

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ПІДГОТОВКИ Й НАПИСАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ
з дисципліни «Теорія та менеджмент організації»
зі спеціальності 073 «Менеджмент»
освітньо-професійна програма «Управління закладом освіти (за типом)»**

Одеса – 2018

УДК 796.01(076.6)
ББК 75р3

Рецензенти:

Гладкова В. М. – професор кафедри управління Київського університету імені Бориса Грінченка, д. пед. н., професор

Кірдан О. Л. – професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, д. пед. н., професор

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Південноукраїнського національного педагогічного університету
імені К.Д. Ушинського (протокол №___ від 27 вересня 2018 року)*

О.О. Долженков, Н.М. Черненко Методичні рекомендації з підготовки й написання курсових робіт з дисципліни «Теорія та менеджмент організації» за спеціальністю 073 «Менеджмент» / О.О. Долженков, Н.М. Черненко; ДЗ «Південноукраїнський нац. пед. ун-т імені К.Д.Ушинського». – Одеса: Вид-во ПНПУ імені К.Д. Ушинського», 2018. – 40 с.

ЗМІСТ

Методичні вказівки щодо написання та оформлення курсової роботи зі спеціальності 073 «Менеджмент», освітньо-професійна програма «Управління закладом освіти»

1.1. Вимоги до змісту та структури курсової роботи.....	4
1.2. Правила оформлення курсової роботи.....	7
1.3. Технічне оформлення курсової роботи	14

Організаційно-методичні вказівки щодо захисту та оцінювання курсової роботи

2.1. Процедура захисту курсової роботи.....	18
2.2. Оцінювання курсової роботи.....	19

Зразки оформлення документів

1. Заява.....	22
2. Титул.....	23
3. Зміст.....	24
4. Вступ.....	25
5. Список використаних джерел.....	28

Орієнтовна тематика курсових робіт за спеціалізаціями.....

33

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ЩОДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ
РОБОТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 073 «МЕНЕДЖМЕНТ»,
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ»**

1.1. Вимоги до змісту та структури курсової роботи

Курсова робота є творчою дослідницькою роботою, яка виконується студентом самостійно на базі теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни «Теорії та менеджмент організації», отриманих студентом протягом семестру, пов'язана з розробкою конкретних теоретичних і науково-виробничих завдань інноваційного характеру, що визначаються специфікою відповідного напрямку підготовки та спеціалізації («Управління закладом вищої освіти», «Управління закладом загальної середньої освіти»).

Зміст курсової роботи передбачає:

- формулювання мети й завдань дослідження;
- аналіз стану вирішення проблеми за матеріалами вітчизняних і зарубіжних публікацій, обґрунтування мети дослідження;
- вибір методів досліджень, які застосовуються під час розв'язання науково-дослідного завдання, розробку власного плану дослідження;
- творчий аналіз і узагальнення фактичного матеріалу, який використовується в процесі дослідження;
- отримання власних результатів, що мають теоретичне, прикладне або науково-методичне значення;
- узагальнення результатів досліджень з наведенням висновків і рекомендацій.

Матеріал викладається грамотно з використанням наукового стилю писемної мови. Виклад не повинен містити повторів та не бути перевантаженим цитатами. Не допускається просте переписування літературних джерел, забороняється їх цитування без посилань.

Мова і стиль роботи як частина писемної наукової мови склалися під

впливом так званого академічного етикету, сутністю якого є інтерпретація власної і запозичених точок зору з метою обґрунтування наукової істини.

Найхарактернішою ознакою писемної наукової мови є формально-логічний спосіб викладу матеріалу. Це знаходить своє відображення у всій системі мовних засобів. Науковий виклад складається головним чином з роздумів, метою яких є доведення істин, виявлених у результаті дослідження фактів дійсності.

Для наукового тексту характерними є смислова завершеність, цілісність і зв'язність. Тут найважливішим засобом вираження логічних зв'язків є спеціальні функціонально-синтаксичні засоби зв'язку, що вказують на послідовність розвитку думки (спочатку, насамперед, потім, по-перше, по-друге, отже), заперечення (проте, тимчасом, але, тим не менше, аж ніяк), причинно-наслідкові відношення (таким чином, тому, завдяки цьому, відповідно до цього, внаслідок цього, крім того, до того ж), перехід від однієї думки до іншої (тепер звернімося до..., розглянемо, зупинимось на..., розглянувши..., перейдемо до..., необхідно зупинитися на..., необхідно розглянути...), результат, висновок (отже, значить, як висновок, на закінчення зазначимо, все сказане дає змогу зробити висновок, підсумовуючи, слід сказати...).

Особливістю мови наукової прози є також відсутність експресії. Звідси домінуюча форма оцінки – констатація ознак, притаманних слову, яке визначають. Тому тут більшість прикметників є частинами термінологічних виразів.

Обов'язковою вимогою об'єктивності викладу матеріалу є також вказівка на джерело повідомлення, автора висловленої думки чи якогось виразу. У тексті цю умову можна реалізувати за допомогою спеціальних вставних слів і словосполучень (за повідомленням, за відомостями, на думку, за даними, на нашу думку тощо).

В українській науці існує неписане правило замість «я» використовувати «ми» з огляду на те, що представлення суб'єкта авторства як формального

колективу надає більшого об'єктивізму викладові. Вираження авторства через «ми» дає змогу відобразити власну думку як думку певної групи людей, наукової школи чи наукового напрямку. І це цілком зрозуміло, оскільки сучасну науку характеризують такі тенденції, як інтеграція, колективність творчості, комплексний підхід до вирішення проблем. Займенник «ми» та його похідні набагато краще передає й відтінює ці тенденції.

Структура курсової роботи

Курсова робота повинна містити:

- титульний аркуш (за зразком);
- зміст (див. зразок);
- перелік умовних скорочень (за необхідністю);
- вступ (див. зразок);
- основну частину, яка складається з розділів, кожний параграф з яких завершується стислими висновками;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідністю).

Курсова робота повинна бути результатом завершеної науково-практичної розробки й свідчити про те, що автор володіє сучасними методами наукових досліджень і спроможний самостійно вирішувати професійні завдання, які мають теоретичне й практичне значення. Курсова робота повинна бути виконана грамотно, без помилок і некоректних скорочень. У ній повинні бути чіткі, зрозумілі для сприйняття формулювання вихідних положень, припущень, отриманих результатів, тверджень тощо.

1.2. Правила оформлення курсової роботи

Курсова робота з дисципліни «Теорії та менеджмент організації» за спеціальністю 073 «Менеджмент» повинна відповідати наступним вимогам.

У **змісті** (подається на початку курсової роботи) містяться назви й номери початкових сторінок усіх структурних компонентів роботи: вступу, розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), загальних висновків, списку використаних джерел, додатків, інших структурних частин.

Якщо в роботі вживається специфічна термінологія, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то їх перелік може бути подано у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів та їх розшифровка є обов'язковою структурною частиною курсової роботи. Він оформляється за потреби й друкується двома колонками у вигляді окремого списку, який розміщується перед вступом. Якщо спеціальні терміни, скорочення, символи тощо, повторюються у роботі менш, як три рази, перелік не складають, а їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні. До змісту перелік умовних позначень, як правило, не включають.

Для прикладу, умовні скорочення розшифровуються у зазначеному переліку таким чином:

ВЗО	Вищий заклад освіти
РВО	Районний відділ освіти

Вступ, в якому визначається актуальність теми, мета та завдання, об'єкт та предмет дослідження, методи дослідження, структура та обсяг роботи.

Варто обґрунтувати необхідність розробки теми для підвищення ефективності управління та вдосконалення структури тих чи інших закладів освіти. Далі показується ступінь розробленості теми, висновком із чого буде виділення напрямку курсової роботи у вигляді проблеми.

Метою дослідження може бути:

- розробка проектів, внесення змін в існуючі нормативні документи;
- відпрацювання методики, інструкцій, нормативів, стандартів;
- дослідження механізму і його зміни через внутрішні та зовнішні фактори та ін.

Завдання дослідження може складатися з наступних елементів:

- вивчення стану і глибини розробленості теми, виділення проблем;
- обґрунтування напрямку вирішення проблеми з погляду нових наукових даних і зміни новітньої практики;
- розробка методів вирішення проблеми;
- розробка пропозицій щодо використання результатів дослідження;
- визначення форм і методів розповсюдження результатів дослідження на інші сфери діяльності державного управління;
- експериментальна перевірка результатів дослідження і т ін.

З поставлених завдань впливає визначення розділів роботи.

Об'єкт – це загальні, обрані для дослідження явища або процеси управління в галузі освіти.

Предмет міститься в межах об'єкта та вказує на проблемну ситуацію. Саме предмет дослідження визначає тему роботи, яка позначається на титульному аркуші як її назва.

Основна частина (тут автор роботи подає: огляд літератури за темою і вибір напрямків дослідження; експериментальну частину і методику дослідження; проведені теоретичні і/або експериментальні дослідження; аналіз і узагальнення результатів дослідження. У кінці кожного параграфу формулює висновки із стислим викладенням наведених у ньому наукових і практичних результатів). Просимо звернути увагу на умовно виділені блоки дослідження, зокрема теоретичний, аналітичний, експериментальний, проектувальний.

Теоретичний блок. Обґрунтовується теоретична база обраної проблеми, дається огляд літературних джерел, нових розробок, іншої інформації, пов'язаних із темою. Теоретична частина розробляється на засадах вивчення спеціальної літератури, нормативно-законодавчої документації, фінансово-

статистичної інформації, досвіду сучасних макро- і мікроекономічних вітчизняних і закордонних об'єктів.

Розглядаються такі аспекти проблеми: категорії, характеристики, законодавчі акти, які відображають тему; показники; фактори; алгоритми; формули розрахунків і моделі; стратегічні й тактичні передумови функціонування об'єкта, пов'язані з проблемою; ступінь вивченості проблеми; світові та вітчизняні приклади, доцільності їх дотримання.

Результатом теоретичної частини є висновки щодо вивченості напряму та окремих проблем обраної теми вітчизняними та зарубіжними науковцями.

Експериментальний блок. Базується на проведенні комплексних методологічних досліджень предмету та об'єкту, їх стану у різні періоди часу. Дослідження здійснюються за матеріалами, що відображають стан предмету та об'єкту у динаміці, наприклад, за кілька попередніх років (місяців) та його вплив на ефективність педагогічної, управлінської, виробничої, маркетингової, інноваційної, інвестиційної та інших видів діяльності.

При дослідженнях використовуються методи педагогічного експерименту, проектного аналізу, теорії ймовірності, математичної статистики, моделювання, соціальних досліджень та інші. Результатами досліджень можуть бути емпіричні, графічні та інші залежності, нормативні дані, моделі, схеми та структури, соціально-психологічні рішення, розроблені методики тощо. Результати досліджень мають бути використані для обґрунтування конкретних рішень. Магістр повинен продемонструвати вміння проводити наукові дослідження, застосовувати сучасні економіко-математичні методи та інші методи наукового пізнання, надавати наукову характеристику новим явищам, а також використовувати нові знання для конкретних прикладних рішень.

Свої теоретичні дослідження доцільно обґрунтовувати шляхом порівняння, порівнюючи динаміки розвитку об'єкту дослідження, узагальнення світового та вітчизняного досвіду, залучення наукових досягнень тощо.

Результатом експериментально-дослідницької частини повинна бути певна методологічна модель (графічна, таблична, словесна, математична) пошуку

механізмів розв'язання проблеми, поставленої у курсовій роботі. Ця модель повинна мати наскрізний характер, тобто щоб її алгоритм можна було б використовувати для аналізу відповідної інформації та обґрунтування рекомендацій, пропозицій і висновків.

Аналітичний блок. Аналізуються явища, котрі досліджуються у курсовій роботі. При цьому слід враховувати наступне: фактори позитивної та негативної дії; вхідними даними для аналізу є технічна, економічна, фінансова, адміністративна, організаційна та інша документація об'єкта, а також статистична інформація державних та недержавних установ; аналітична частина має бути закінчена висновками, де у стислій формі наводяться результати аналізу і формулюються напрямки розробок.

Форма подання аналітичного матеріалу може бути довільною (словесна; графічна; таблична; у вигляді моделей, блок-схем тощо), але обов'язково повинна кореспондувати з цілями і задачами курсової роботи.

Проектний блок. У цій частині студент обґрунтовує свої проектні розробки з застосуванням базових елементів управління проектами в галузі освіти: управління змістом проекту; управління часом в проекті; управління вартістю проекту; управління якістю проекту; управління інтеграцією в проекті; управління інформаційними зв'язками в проекті; управління трудовими ресурсами проекту; управління закупівлями в проекті; управління ризиками в проекті та ін.

Спеціальна частина курсової роботи може включати такі матеріали: заходи з охорони праці та пожежної безпеки, охорони довкілля, забезпечення життєдіяльності об'єктів у надзвичайних ситуаціях; технічні заходи щодо покращення технологічного процесу; заходи з економічної безпеки; приклади математичного підтвердження ефективності пропозицій у відповідності з темою роботи.

Висновки та пропозиції (теоретичні підсумки всієї роботи, найбільш важливі наукові та практичні результати з формулюванням розв'язаної наукової

проблеми, її значення для науки та практики, рекомендації для органів публічної влади у галузі освіти).

При написанні курсової роботи магістрант має обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали або окремі результати, чи на ідеях і висновках яких базуються проблеми, завдання й питання, вивченню яких присвячена його робота. Такі посилання дають змогу іншим дослідникам відшукати документи і перевірити достовірність відомостей щодо цитування кожного документа, знайти необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Список використаних джерел (джерела розміщують в алфавітному порядку, або в порядку появи посилань у тексті, але відповідно до вимог діючих бібліографічних стандартів). У списку використаних джерел уміщено наукові публікації різного рівня, архівні джерела, які використано автором для обґрунтування позицій своєї роботи.

Для підтвердження власних аргументів посилання на авторитетне джерело слід наводити цитати. Кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело. Посилання в тексті роботи на джерела роблять згідно з їхнім переліком у квадратних дужках, наприклад, «... у працях [1-7]...».

Цитата в тексті: «... завдання забезпечувати умови, за яких ...»¹. Текст посилань розташовується наприкінці сторінки та відділяється від тексту лінією 30-40 мм, яка проводиться у лівій частині сторінки. Нумерація посилань окрема для кожної сторінки.

Оформлення списку використаних джерел та літератури.

Список літератури є складовою частиною роботи і відображає ступінь вивченості розглянутої проблеми. Список використаних джерел та літератури повинен містити усі назви праць та документів, на які зроблено посторінкові посилання в роботі. Не можна включати до бібліографічного списку праці, на які немає посилання у тексті роботи і які фактично не були використані.

Джерела можна розміщувати одним із наступних способів.

Перший спосіб:

- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Другий спосіб:

1) нормативно-правові акти органів законодавчої і виконавчої влади: Конституція, закони, укази Президента, постанови Уряду – у хронологічній послідовності;

2) відомчі правові акти – у хронологічній послідовності;

3) джерела статистичних даних – у хронологічній послідовності;

4) документи і матеріали державних архівних установ – у хронологічній послідовності;

5) книги і статті українською та російською мовою – за абеткою;

6) книги і статті на іноземних мовах – за абеткою.

Включена в список література нумерується суцільним порядком від першого до останньої назви.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи. Зокрема, потрібну інформацію можна одержати із таких стандартів: ГОСТ 7.1-84 «Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления», ДСТУ 3582-97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові в бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила».

До **додатків** доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи. Додатки містять таблиці, рисунки, графіки, анкети, тести, програми спостережень, питання до інтерв'ю, методичні розробки тощо. Додатки розміщують у порядку появи посилань у тексті.

Якщо додатки можна розмістити на аркушах формату А4, вони послідовно брошуруються у роботу після списку використаних джерел з наскрізною нумерацією сторінок. Для додатків можна не дотримуватися вимог щодо розміру шрифту та міжрядкового інтервалу. Якщо ж розмір додатків

(таблиці, графіки, карти тощо) є більшим, ніж формат А4, вони оформляються в окремій структурованій папці, на якій зазначається слово "ДОДАТКИ" та назва курсової роботи і прізвище та ініціали автора.

Розміщувати додатки слід у порядку появи посилань на них у тексті курсової роботи. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, "Додаток А", "Додаток Б" і т. д. Позначення "Додаток ..." робиться у правому верхньому куті аркуша, нижче симетрично до тексту розміщується назва додатку. За необхідності текст додатків може поділятися на розділи, підрозділи, пункти і підпункти, які слід нумерувати в межах кожного додатку. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатку (літеру) і крапку, наприклад. А.2 – другий розділ додатку А; Г.3.1 – підрозділ 3.1 додатку Г. Ілюстрації, таблиці, формули, що у тексті додатку, потрібно нумерувати в межах кожного додатку, наприклад, рисунок Г.3 – третій рисунок додатку Г; таблиця А.2 – друга таблиця додатку А; формула (А.1) – перша формула додатку А.

На кожну курсову роботу керівник пише рецензію. В **рецензії** потрібно аналізувати й оцінити:

- актуальність теми;
- вміння визначити основні питання і викласти матеріал в логічній послідовності й взаємозв'язку;
- позитивні сторони та недоліки при висвітленні теми (глибина розкриття, повнота вивчення літературних джерел тощо);
- самостійність, творчий підхід слухача до осмислення теоретичного і фактичного матеріалу;
- вміння користуватись працями класиків вітчизняної і світової науки, нормативно-правовими актами, бібліографічним апаратом для ілюстрації своїх думок;
- оформлення курсової роботи;
- наявність висновків і пропозицій.

Посада, прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання рецензента. Дата, підпис.

Курсова робота, яка несвоєчасно подана на рецензування і не відповідає встановленим вимогам, до захисту не допускається.

Приблизний розподіл складових структури курсової роботи

Титульний аркуш	1 стор.	Обсяг 30-50 сторінок
Зміст	1 стор.	
Умовні позначки (скорочення)	1 стор. (за необхідністю)	
Вступ	3 -5 стор.	
Основна частина: 2-3 рівновеликих розділи, які можуть складатися з 2-4 підрозділів (але необов'язково). Кожен параграф завершується висновками (не виносяться до змісту)	не менше 25 стор.	
Висновки та пропозиції	не менше 3-5 стор.	Обсяг не обмежений
Список використаних джерел, що згадується в тексті (посилання, цитування)	15-25 джерел	
Додатки	Не регламентуються	

1.3. Технічне оформлення курсової роботи

Курсова робота повинна бути виконана друкованим способом за допомогою комп'ютера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм).

Обсяг основного тексту курсової роботи повинен становити не менше 30 сторінок для гуманітарних спеціальностей (без урахування списку використаних джерел і додатків).

Текст курсової роботи необхідно друкувати з міжрядковим інтервалом 1,5 (до тридцяти рядків на сторінці), поля: угорі, внизу – 25 мм, з лівого боку – 30 мм, з правого боку – 15 мм; абзац – 1,25 мм; шрифт – Times New Roman, кегль – 14. Друк повинен бути чітким, чорного кольору, середньої жирності.

Заголовки основних структурних частин курсової роботи друкують великими літерами симетрично до тексту, наприклад:

ЗМІСТ

Заголовки підрозділів (параграфів) друкують з абзацу звичайним шрифтом. Крапку в кінці заголовків не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапками. Відстань між заголовками та текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам.

Кожну структурну частину курсової роботи слід починати з нової сторінки.

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті без крапки в кінці.

У обчислення загального обсягу курсової роботи включають її основну частину (без списку використаних джерел та додатків), але усі сторінки списку використаних джерел та додатків наскрізно нумеруються на загальних підставах.

Нумерацію сторінок, розділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака «№».

Номер розділу ставиться після слова «РОЗДІЛ» (крапка не ставиться). Заголовок розділу друкують з нового рядка:

РОЗДІЛ І НАЗВА РОЗДІЛУ

За потреби підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу й порядкового номера параграфа, між якими ставиться крапка, наприклад: «1.1.» . Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Пункти (за їх наявності) нумерують в межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставиться крапка. Наприкінці номеру повинна стояти крапка (див. рис. 1)

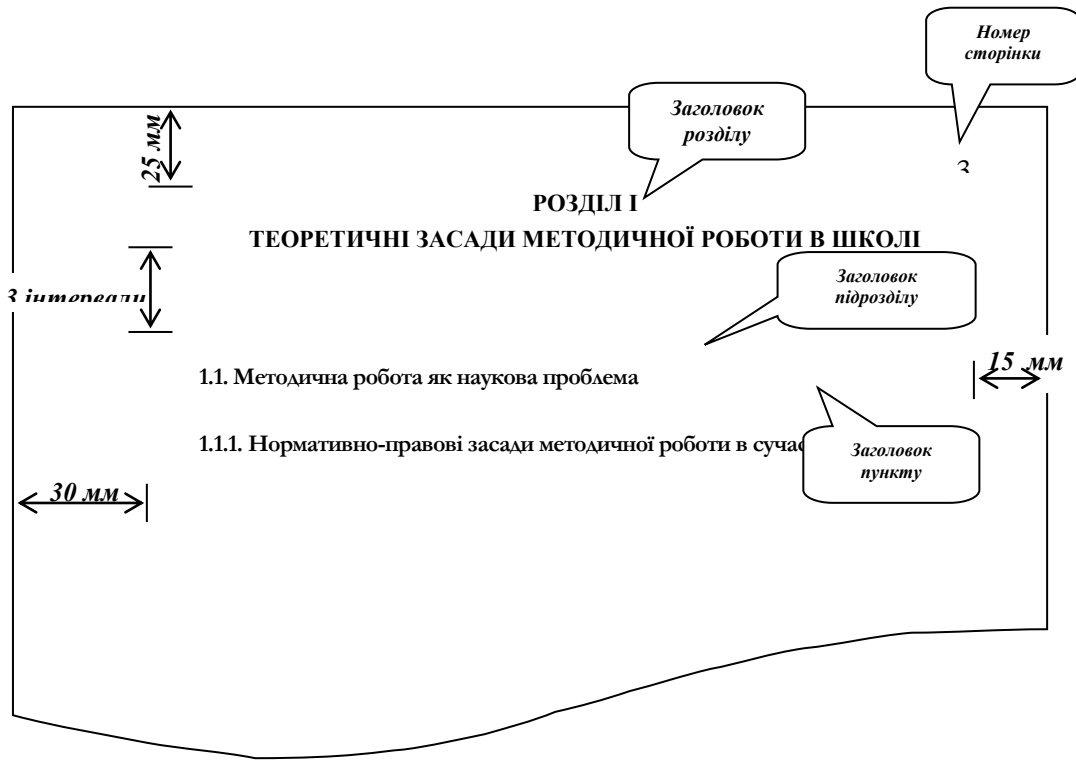

Рис.1 – Приклад розміщення тексту в основній частині

Якщо в тексті роботи використано ілюстрації (рисунок, графіка, схеми) й таблиці, то їх подають безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше. Якщо ілюстрація чи таблиця мають формат більший за А4, то її можна розмістити в додатках. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу (за винятком ілюстрацій, поданих у додатках). Номер ілюстрації складається з номера розділу й порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Номер ілюстрації, її назва й пояснювальний підпис розміщується безпосередньо під ілюстрацією.

Таблиці нумеруються послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщується напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу й порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка.

Якщо таблиця переноситься на наступну сторінку, то над таблицею пишеться «Продовження таблиці» й указується її номер. Назви граф у таблиці пишуться з великої літери, підзаголовки – з маленької, якщо вони складають

одне речення із заголовком. Якщо вони самостійні, то пишуться з великої літери. Висота рядків повинна бути не менше 8 мм.

Формули в курсовій роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу й порядкового номера формули в розділі, між якими ставиться крапка.

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором. Кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело. Посилання в тексті курсової роботи на джерела слід зазначати у квадратних дужках порядковим номером цього джерела за бібліографічним списком і відповідною сторінкою, наприклад: [5, с. 15]. Посилання на джерела без прямого цитування вказуються в квадратних дужках, наприклад [14], а якщо посилання відбувається на кілька джерел, то вони подаються у квадратних дужках через крапку з комою [1; 3; 8].

У списку літератури містяться всі публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, на які є посилання в роботі. Усі джерела подаються тією мовою, якою вони видані. Список починається з джерел українською та російською мовами. Література іноземними мовами наводиться в кінці списку. Відомості про джерела, які включено до списку, подаються згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць (див. зразок). У кінці наукових робіт розміщують додатки в порядку появи посилань у тексті. У правому верхньому куті малими літерами (перша – велика) подається слово «Додаток» із зазначенням його номера, але без знака «№». Якщо до наукової роботи включено лише один додаток, то слово «Додаток» подається без номера.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ЩОДО ЗАХИСТУ ТА ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

2.1. Процедура захисту курсової роботи

Для захисту курсових робіт створюється екзаменаційна комісія зі складу досвідчених працівників професорсько-викладацького складу кафедри.

Безпосередньо у день захисту **кафедрою** надаються :

- повний текст курсової роботи;
- ілюстративний матеріал до курсової роботи (якщо його передбачено специфікою напряму підготовки);
- матеріали, що характеризують наукову (творчу) і практичну цінність виконаної роботи: друковані статті, методичні розробки тощо (якщо вони є);
- рецензія керівника.

Студент, представляючи свою роботу на захисті, повинен у стислому вигляді:

- обґрунтувати актуальність теми та схарактеризувати структуру роботи;
- висвітлити постановку проблеми за темою дослідження;
- стисло викласти найбільш важливі положення та основний зміст роботи;
- описати методику й результати дослідження;
- представити результати апробації роботи;
- окреслити можливості практичного використання результатів роботи, звернути увагу на висновки та рекомендації;
- визначити перспективи подальших досліджень з обраної тематики.

На виступ студента перед комісією відводиться до 5-7 хвилин. Текст виступу студента на захисті курсової роботи має бути погоджено з науковим керівником. Бажано підготувати презентацію. Основна мета презентації – підвищення сприйняття результатів захисту членами комісії та присутніми.

При створенні презентації магістранти повинні підготувати :

- короткий анотований конспект курсової роботи (виступ);

- допоміжні анімаційні ефекти для підвищення сприйняття викладеного матеріалу (5-7 слайдів).

Презентація до курсової роботи виконується за допомогою програмного забезпечення MS POWERPOINT 2000.

Виступ та відповіді на запитання, зауваження й побажання, указані в рецензії на роботу загалом, повинні показати найвищий рівень теоретичної підготовки студента, його всебічну ерудицію та вміння доступно викласти основні результати проведеного дослідження. Голова та члени комісії, а також інші особи, присутні на захисті, можуть звертатися до студента із запитаннями, **на які він зобов'язаний дати змістовні відповіді.**

Захист однієї курсової роботи триває не більше 20 хвилин.

За результатами захисту курсової роботи комісія на своєму закритому засіданні ухвалює рішення щодо оцінки кожної курсової роботи індивідуально.

Повторний захист курсової роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Рішення комісії оголошується прилюдно в день захисту курсових робіт. Воно може бути оскарженим у разі заяви магістранта на апеляцію безпосередньо після оголошення оцінки. Оцінка, визначена комісією, відображається у відомості та залікових книжках.

2.2. Оцінювання курсової роботи

При оцінюванні курсової роботи комісія бере до уваги такі чинники:

- актуальність обраної теми;
- чіткість формулювання об'єкта, предмета, завдань дослідження;
- логічність структури та її відповідність темі роботи;
- системність і глибина теоретичного аналізу проблеми;
- наявність огляду наукових джерел з конкретної проблематики;
- достовірність та обґрунтованість висновків;
- відповідність вимогам щодо оформлення роботи;
- змістовність доповіді студента про основні результати дослідження;
- ступінь володіння студентом матеріалом дослідження;

- чіткість, аргументованість відповідей на запитання членів комісії;
- зауваження й рекомендації наукового керівника курсової роботи.

**Розподіл балів, які отримують студенти
за виконання курсової роботи**

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 69	до 20	до 11	100

Критерії оцінювання з урахуванням специфіки напряму підготовки за національною шкалою та шкалою ECTS розробляються та затверджуються профільною кафедрою.

Орієнтовні критерії оцінювання:

Оцінка **«відмінно»** ставиться, якщо до курсової роботи немає суттєвих зауважень; обґрунтовано актуальність теми; тему розкрито повністю; робота містить елементи наукової новизни, має теоретичне й практичне значення; доповідь на захисті є логічною, змістовною, проголошена з вільним оперуванням матеріалу; рецензія позитивна; відповіді на питання членів комісії вичерпні й переконливі; робота повністю відповідає встановленим вимогам.

Оцінка **«добре»** ставиться, якщо тема роботи практично розкрита, але наявні певні недоліки, які не мають істотного значення; у теоретичній частині поверхнево проаналізовано літературні джерела, елементи новизни та практичного значення представлені не зовсім чітко; висновки не є переконливими; є окремі зауваження в рецензії керівника; доповідь студента на захисті побудована логічно, проголошена з вільним оперуванням матеріалу, відповіді на запитання членів комісії переважно вичерпні й переконливі; робота оформлена в межах встановлених вимог.

Оцінка **«задовільно»** ставиться, якщо тема роботи в основному розкрита, але мають місце певні недоліки змістового характеру; нечітко сформульовані мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження; відсутній або суттєво обмежений аналіз наукової полеміки; аналітична частина характеризується надмірною

описовістю; висновки й пропозиції, що містяться в роботі не обґрунтовані; рецензія містить окремі зауваження, які не отримали пояснення; доповідь прочитана за текстом, або підготовлена невдало; не всі відповіді на запитання членів комісії є коректними або вони не одержали належної аргументації; є зауваження щодо оформлення роботи.

Оцінка «незадовільно» ставиться, якщо порушено логіку у викладі матеріалу в роботі; розділи не узгоджені між собою; відсутній огляд сучасних літературних джерел; відсутній докладний аналіз досліджуваних проблем; відсутні особисті висновки й пропозиції автора; робота не відповідає спеціальності; мають місце суттєві недоліки в оформленні роботи; виступ на захисті свідчить про слабку орієнтацію в досліджуваній проблемі.

Шкала ECTS	Орієнтовні критерії
А	Робота відповідає всім вимогам, має інноваційний характер, наукову новизну та практичне значення. Захист показав високу обізнаність студента в предметі дослідження.
В	Робота відповідає всім вимогам, має практичне значення. Результати дослідження можуть бути впроваджені. Захист показав обізнаність студента в предметі дослідження.
С	Робота відповідає всім вимогам, але не має суттєвої новизни та практичного значення. Захист загалом засвідчив обізнаність студента в предметі дослідження.
D	Робота загалом відповідає вимогам, але немає новизни й практичного значення. Робота має деякі зауваження. Захист засвідчив не повну обізнаність студента в предметі дослідження.
Е	Робота загалом відповідає вимогам, але немає новизни й практичного значення. Робота має суттєві зауваження. Захист засвідчив суттєві недоліки та не повну обізнаність студента в предметі дослідження.
F	Робота не відповідає вимогам, має багато суттєвих зауважень. Захист засвідчив відсутність необхідної підготовки студента, необізнаність студента в предметі дослідження. Необхідно доопрацювати роботу, але повторний захист можливий.
FX	Робота не відповідає вимогам, захист показав відсутність необхідної підготовки студента та повну необізнаність студента в предметі дослідження. Тому повторний захист неможливий, студент повинен отримати нову тему.

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

Зразок 1

Завідувачу кафедри
освітнього менеджменту
та публічного управління
Долженкову О.О.

студента 1 курсу
заочної форми навчання
Сидоренко П.І.

З А Я В А

Прошу Вас закріпити за мною тему курсової роботи: «Шляхи зміцнення матеріальної та фінансової основи вищих навчальних закладів» та призначити, по можливості, керівником кандидата економічних наук, доцента кафедри Іванову Інну Іванівну.

(Дата)

підпис слухача

Погоджено _____ І.І. Іванова
підпис наук.керівн.

Погоджено _____ О.О. Долженков
підпис завідувача кафедри

Титульний лист

Форма № Н-6.01

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра освітнього менеджменту та публічного управління

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Теорія та менеджмент організації»
на тему: **ПРОФЕСІЙНА УСТАЛЕНІСТЬ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ В НЕТИПОВИХ СИТУАЦІЯХ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Студентки 1 курсу заочної групи
зі спеціальності 073 Менеджмент
сп. «Управління закладом освіти»
Перенко Н.М.

Керівник: проф. кафедри управління освітніми закладами та державної служби, д.пед.н., доц.
Черненко Н.М.

Національна шкала _____

Кількість балів: ____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії:

_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)

*Зразок оформлення змісту курсової роботи***ЗМІСТ****ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ**

ВСТУП	4
--------------	---

**РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІНСЬКИХ
РІШЕНЬ ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА**

1.1. Сутність поняття “управлінське рішення”	7
1.2. Типологія (класифікація) управлінських рішень	11

**РОЗДІЛ II. ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ
ЕФЕКТИВНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У
ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

2.1. Характеристика процесу прийняття ефективних управлінських рішень в закладах освіти	16
2.2. Розробка алгоритму формування нового управлінського рішення	25
2.3. Рекомендації менеджерам освіти щодо прийняття ефективних управлінських рішень	30
Висновки	38
Список використаних джерел	42
Додатки	44

Примітка: сторінки у змісті вказано умовно

ВСТУП

Актуальність дослідження. У сучасних умовах модернізації національної освіти значну роль відіграє система науково-методичної роботи, головною метою якої є не лише надання методичної допомоги педагогічним кадрам у розвитку їхньої професійної майстерності, а й активізація творчого потенціалу кожного педагога. Реалізація цієї мети залежить від співпраці організаторів методичної роботи на всіх рівнях – керівників методичної служби, методистів, керівників навчальних закладів та організації з ними ефективних форм методичної роботи. Тому вимоги до роботи керівника та його заступників досить високі, а проблеми оновлення його функцій набувають особливої гостроти й актуальності.

Головною метою діяльності шкільного методичного кабінету є науково-методичне забезпечення системи загальної середньої освіти, організація науково-методичної роботи, підвищення кваліфікації, професійного рівня педагогічних працівників загальноосвітніх закладів, розвиток їхньої творчої ініціативи у міжкурсовий період.

Варто зазначити, що в професійній діяльності вчителя чільне місце посідає методична робота. Предметом наукового інтересу є праці С. Батищева, Ю. Гільбуха, Л. Василенка, Л. Ілленка, К. Кіндрата, Н. Комаренка, В. Лозової, А. Новікова, Т. Оліфіренка, М. Поташника, С. Чавдарова, які розглядають організацію методичної роботи.

У роботах Ю. Бабанського, І. Жерносека, С. Смирнової робиться спроба обґрунтувати систему методичної роботи як засоба підвищення кваліфікації вчителів у міжкурсовий період; А. Владиславлева, А. Новікова, Т. Оліфіренка, Л. Портнова, А. Ситника, багато уваги приділяється методичній роботі, як системі безперервної освіти; А. Демінцева, Е. Заруді, В. Маркєєвої, М. Махомеда, Р. Міркіної, В. Пікельної, О. Удода розглядається структура методичної роботи.

Науково-теоретична, методична підготовка педагогічних кадрів – процес довготривалий, складний, багатогранний і динамічний. Це вимагає створення ефективної системи підготовки, перепідготовки, неперервного навчання керівників шкіл, їхніх заступників, класних керівників, вчителів, тобто всіх категорій педагогічних працівників. А в цьому провідна роль належить методичним службам. Саме вони покликані створити в районі таку систему роботи з педагогічними кадрами, яка б сприяла перебудові навчально-виховного процесу в закладах освіти з урахуванням вимог сьогодення, орієнтувала на розвиток особистості з глибоко усвідомленою громадянською і соціальною позицією, здатної до навчання впродовж усього життя, до швидкої адаптації до змін у соціокультурній сфері, організації праці в умовах ринкової економіки.

Мета дослідження - теоретично обґрунтувати особливості науково-методичної роботи та розробити рекомендації щодо удосконалення її організації в спеціалізованому навчальному закладі освіти.

Завдання дослідження :

1. Проаналізувати зміст, функції, принципи та напрями науково-методичної роботи в навчальному закладі освіти.
2. Охарактеризувати досвід організації науково-методичної роботи в спеціалізованому навчальному закладі освіти №90.
3. Розробити рекомендації менеджерам освіти щодо удосконалення організації науково-методичної роботи в спеціалізованому навчальному закладі освіти.

Об'єкт дослідження: діяльність педагогічного колективу.

Предмет дослідження: організація науково-методичної роботи в спеціалізованому навчальному закладі освіти.

Методи дослідження. Для реалізації мети та завдань дослідження використовувався комплекс взаємодіючих методів, а саме: аналіз і синтез управлінської, педагогічної, психологічної літератури та інструктивно-методичних джерел, що розкривають специфіку організації діяльності науково-

методичної роботи у спеціалізованому закладі.

Застосування методів порівняння, класифікації та систематизації дозволило порівняти існуючі структури, алгоритмів та етапи організації методичної роботи. Емпіричні методи: методи діагностики та експерименту (дослідження стану організації науково-методичної роботи), статистичні методи (кількісний та якісний аналіз даних).

Структура роботи. Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Повний обсяг курсової 42 сторінки. В роботі вміщено 2 рисунки. До списку використаних джерел увійшло 24 видання.

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ
БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
<p>Книги:</p> <p>Один автор</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. — Львів : Свічадо, 2006. — 307 с. — (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV—V ст. ; № 14). 2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. — К. : Ін-т математики, 2006. — 111 с. — (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59). 3. Матюх Н. Д. Що дорожче срібла-золота / Наталія Дмитрівна Матюх. — К. : Асамблея діл. кіл : Ін-т соц. іміджмейкінгу, 2006. — 311 с. — (Ювеліри України ; т. 1). 4. Шкляр В. Елементал : [роман] / Василь Шкляр. — Львів : Кальварія, 2005. — 196, [1] с. — (Першотвір).
<p>Два автори</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З.В. Ромовська, Ю.В. Черняк. — К. : Прецедент, 2006. — 93 с. — (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип.11). 2. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник. — Львів : Растр-7, 2007. — 375 с.
<p>Три автори</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. — XLIII, 265 с.
<p>Чотири автори</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвицький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. — К. : НДІ "Укragропромпродуктивність", 2006. — 106 с. — (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи). 2. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздєв, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогац, М.М.Сердюк. — К. : Вища освіта, 2006. — 478, [1] с. — (ПТО: Професійно-технічна освіта).
<p>П'ять і більше авторів</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психология менеджмента / [Власов П. К., Липницкий А. В., Луцкихина И. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. — [3-е изд.]. — Х. : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с. 2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. — К. : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. — 115 с. — (Серія "Формування здорового способу життя молоді" : у 14 кн., кн. 13).

Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. — К. : Грані-Т, 2007. — 119 с. — (Грані світу). 2. Воскресіння мертвих : українська барокова драма : антологія / [упорядкув., ст., пер. і прим. В. О. Шевчук]. — К. : Грамота, 2007. — 638, [1] с. 3. Тіло чи особистість? Жіноча тілесність у вибраній малій українській прозі та графіці кінця XIX — початку XX століття : [антологія / упоряд.: Л. Таран, О. Лагутенко]. — К. : Грані-Т, 2007. — 190, [1] с. 4. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб.наук.праць / наук. ред. Каліущенко В. та ін.]. — Чернівці : Рута, 2007. — 310 с.
Багатотомний документ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія Національної академії наук України, 1941—1945 / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.]. — К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007— .— (Джерела з історії науки в Україні). Ч. 2 : Додатки — 2007. — 573, [1] с. 2. Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцева Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-Стандарт", 2005— .— (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 1. — 2005. — 277 с. 3. Дарова А. Т. Неисповедимы пути Господни... : (Дочь врага народа) : трилогия / А. Дарова. — Одесса : Астропринт, 2006— .— (Сочинения : в 8 кн. / А. Дарова ; кн. 4). 4. Реабілітовані історією. Житомирська область : [у 7 т.]. — Житомир : Полісся, 2006— .— (Науково-документальна серія книг "Реабілітовані історією" : у 27 т. / голов. редкол.: Тронько П. Т. (голова) [та ін.]). Кн. 1 / [обл. редкол.: Синявська І. М. (голова) та ін.]. — 2006. — 721, [2] с. 5. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч.1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. — К. : НТУУ "КПІ", 2006. — 125 с.
Матеріали конференцій, з'їздів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. — Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. — 167 с. 2. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. — К. : ІСОА, 2002. — 147 с. 3. Матеріали ІХ з'їзду Асоціації українських банків, 30 червня 2000 р. інформ. бюл. — К. : Асоц. укр. банків, 2000. — 117 с. — (Спецвип.: 10 років АУБ). 4. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6—9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. Ред. В. Т. Трощенко. — К. : НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. — С. 559—956, ХІІІ, [2] с. — (Ресурс 2000). 5. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій : зб. наук. праць / наук. ред. В. І. Моссаковський. — Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. — 215 с.

Словники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. — Х. : Халімон, 2006. — 175, [1] с. 2. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. — К. : Європ. ун-т, 2007. — 57 с. 3. Українсько-німецький тематичний словник [уклад. Н. Яцко та ін.]. — К. : Карпенко, 2007. — 219 с. 4. Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. — 2-ге вид., оновл. — К. : К.І.С., 2006. — 138 с.
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань). 2. Медична статистика статистика : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. — К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. — 459 с. — (Нормативні директивні правові документи). 3. Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ-Н ЕЕ 39.501:2007. — Офіц. вид. — К. : ГРІФРЕ : М-во палива та енергетики України, 2007. — VI, 74 с. — (Нормативний документ Мінпаливенерго України. Інструкція).
Стандарти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. — [Чинний від 2006-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України 2006. — IV, 231 с. — (Національний стандарт України). 2. Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 — ДСТУ ISO 6107-9:2004. — [Чинний від 2005-04-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2006. — 181 с. — (Національні стандарти України). 3. Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT) : ДСТУ EN 61010-2-020:2005. — [Чинний від 2007-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — IV, 18 с. — (Національний стандарт України).
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-стандарт, 2006— . — (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 5. — 2007. — 264 с. 2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. — Львів : Новий час, 2003. — 160 с. 3. Університетська книга : осінь, 2003 : [каталог]. — [Суми : Унів. кн., 2003]. — 11 с. 4. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Горницкая И. П., Ткачук Л. П. — Донецк : Лебедь, 2005. — 228 с.

Дисертації	1. Петров П.П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. – К., 2005. – 276 с.
Автореферати дисертацій	<p>1. Новосад І.Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 „Технологія машинобудування” / І. Я. Новосад. — Тернопіль, 2007. — 20, [1] с.</p> <p>2. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 „Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології” / Нгуен Ші Данг. — К., 2007. — 20 с.</p>
Авторські свідоцтва	1. А. с. 1007970 СССР, МКИ ³ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). – № 3360585/25–08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12.
Патенти	1. Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК ⁷ Н 04 В 1/38, Н 04 J 13/00. Приемопередающее устройство / Чугаева В.И.; заявитель и патентообладатель Воронеж. науч.-исслед. ин-т связи. – № 2000131736/09 ; заявл. 18.12.00 ; опубл. 20.08.02, Бюл. № 23 (II ч.).
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	<p>1. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень / Тетяна Гранчак, Валерій Горовий // Бібліотечний вісник. — 2006. — № 6. — С. 14—17.</p> <p>2. Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов — основа интеллектуализации компьютерных технологий / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский // Системні дослідження та інформаційні технології. — 2007. — № 1. — С. 39—61.</p> <p>3. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // Банки та банківські системи. — 2007. — Т. 2, № 2. — С. 13—20.</p> <p>4. Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка : (нариси з новітнього укр., письменства) : статті / Микола Зеров. — Дрогобич, 2007. — С. 245—291.</p> <p>5. Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф., 3-5 окт. 2007 г. : тезисы докл. — Х., 2007. — С. 33.</p> <p>6. Чорний Д. Міське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації / Д. М. Чорний // По лівий бік Дніпра: проблеми модернізації міст України : (кінець ХІХ—початок ХХ ст. / Д. М. Чорний. — Х., 2007. — Розд. 3. — С. 137—202.</p>

Електронні
ресурси

1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс]] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III—IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. — 80 Min / 700 MB. — Одеса : Одес. мед. ун-т, 2003. — (Бібліотека студента-медика) — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. — Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000.— Назва з контейнера.
2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. — К. : CD-вид-во "Інфодиск", 2004. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. — (Всеукр. перепис населення, 2001). — Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул. екрану.
3. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003”) [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник — 2003. — № 4. — С. 43. — Режим доступу до журн. : <http://www.nbu.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm>

**ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 073 «МЕНЕДЖМЕНТ»,
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ
ОСВІТИ»**

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

1. Процесуальний підхід до управління закладом освіти.
2. Удосконалення (модернізація, оптимізація) функцій управління закладом освіти.
3. Сучасні підходи (системний, ситуаційний..) до управління закладом освіти.
4. Шляхи та засоби вдосконалення управління закладом освіти (за типом).
5. Формування позитивного іміджу закладу освіти (за типом).
6. Технологія формування позитивного іміджу сучасного керівника.
7. Розвиток управлінського потенціалу керівника навчального закладу.
8. Програмно-цільовий підхід до управління стратегічним розвитком закладу освіти (окремими системами).
9. Розробка та реалізація програми розвитку закладом освіти.
10. Проектування систем внутрішньошкільного управління.
11. Аналіз як основа стратегічного розвитку закладу освіти (за типом).
12. Моніторинг стратегічного розвитку закладу освіти (за типом).
13. Ресурсне забезпечення програм розвитку закладів освіти.
14. Управління інноваційними процесами у закладі освіти.
15. Аналіз (експертиза) впровадження інноваційних процесів у закладі освіти.
16. Проектування інноваційної діяльності в закладі освіти.
17. Інноваційні підходи до управління закладом освіти (оптимізаційний, рефлексивний, діалогічний, цільовий тощо).
18. Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища закладу освіти як основа планування діяльності.
19. Оцінювання в управлінській діяльності.
20. Маркетингова діяльність керівника закладу освіти.

21. Інформатизація закладу освіти як управлінська проблема.
22. Культура прийняття управлінських рішень.
23. Організація комунікацій у закладі освіти.
24. Критерії ефективності діяльності закладу освіти.
25. Організація діяльності керівника структурного підрозділу закладу освіти.
26. Організація діяльності тимчасових структур у закладі освіти.
27. Аналіз ефективності управління закладом освіти.
28. Розвиток управлінського потенціалу керівника в умовах реформування освіти.
29. Удосконалення аналітичної діяльності керівника закладу освіти.
30. Шляхи та засоби раціоналізації управлінської діяльності.
31. Шляхи підвищення якості управління закладом освіти.
32. Модернізація структури управління закладом освіти в умовах реформування.
33. Формування стратегій розвитку закладу освіти.
34. Аналіз як основа розроблення стратегії розвитку закладу освіти.
35. Стратегічне планування як основа розвитку закладу освіти.
36. Система оцінки та контроль виконання стратегічного плану.
37. Моніторинг інноваційних процесів у закладі освіти: ймовірні ризики та наслідки
38. Система мотивації персоналу до впровадження інновацій.
39. Контроль за інноваційною діяльністю в закладі освіти.
40. Удосконалення технології ухвалення управлінських рішень.
41. Моделювання як засіб удосконалення процесу підготовки й ухвалення рішень.
42. Організація взаємодії керівника з органами громадського самоврядування в закладі освіти.
43. Оновлення професіограми керівника як менеджера сучасної освіти.
44. Управління впровадженням інноваційних технологій в освітній процес закладу освіти.

45. Управління діяльністю педагогічного колективу щодо формування системи якості знань.
46. Управління якістю навчання студентів засобами тестових програм в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу.
47. Організація дистанційного навчання в системі післядипломної освіти.
48. Управління діяльністю педагогічного колективу в закладі дошкільного освіти.
49. Контроль за якістю освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти (..вищої освіти).
50. Вплив методичної роботи на підвищення результативності освітнього процесу.

**ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 073 «МЕНЕДЖМЕНТ»,
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ
ОСВІТИ»
ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ**

1. Контроль за якістю роботи педагога.
2. Методична робота в сучасному закладі освіти.
3. Управління розвитком адаптивної школи.
4. Управління впровадженням профільного навчання в систему роботи закладу загальної середньої освіти.
5. Організація науково-дослідницької роботи з учнями.
6. Управління якістю навчання.
7. Моніторинг якості знань учнів як управлінська проблема.
8. Організація самоосвітньої діяльності педагогів.
9. Технологія педагогічного експерименту в закладах освіти.
10. Моделювання виховної системи освітньої установи.
11. Управління якістю роботи класних керівників (кураторів, наставників, вихователів).
12. Організація роботи школи з батьками дітей з особливими потребами.

13. Удосконалення роботи закладу загальної середньої освіти з обдарованими дітьми.
14. Управління системою роботи з батьками обдарованих дітей у закладі загальної середньої освіти.
15. Особливості організації науково-методичної роботи в ліцеї (гімназії, колегіумі, спеціалізованій школі).
16. Управління системою виховної роботи щодо формування здорового способу життя.
17. Експертиза освітнього середовища.
18. Управління розвитком освітнього середовища ЗЗСО.
19. Акмеологічний підхід до управління закладом освіти.
20. Управління розвитком професіоналізму педагогів.
21. Створення умов для самореалізації педагогів у професійній діяльності як управлінська проблема.
22. Розвиток готовності педагогів до самовдосконалення як управлінська проблема.
23. Управління розвитком інформаційної компетентності учасників освітнього процесу.
24. Упровадження системи інформаційного забезпечення управління закладом освіти.
25. Інформаційне забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів закладу освіти.
26. Критерії оцінки прийняття управлінських рішень з питань фінансово-економічної діяльності.
27. Технології визначення кошторису діяльності закладу освіти.
28. Удосконалення управління фінансово-економічною діяльністю у закладах вищої освіти.
29. Управління змістом робіт у закладі освіти.
30. Управління конфліктами в педагогічному колективі.

31. Вплив стилю керівництва на соціально-психологічний клімат педагогічного колективу.
32. Стиль взаємодії керівника та підлеглих у закладах освіти як управлінська проблема.
33. Механізми саморозвитку керівника закладу освіти.
34. Шляхи розв'язання конфліктів засобами медіації.
35. Технологія діагностики якості освіти.

